

Győri Ítéltábla mint másodfokú bíróság
Bf.III.103/2023/15. szám

A Győri Ítéltábla mint másodfokú bíróság a Győrött, 2024. január 24. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta és kihirdette a következő

í t é l e t e t:

Az üzletszerűen, bűnszövetségben elkövetett vesztegetés büntette és más bűncselekmények miatt Terhelt1 és társai ellen indult büntetőügyben a Tatabányai Törvényszék 2023. május 8. napján kihirdetett 17.B.230/2021/112. számú ítéletét *megváltoztatja*.

Terhelt2 II. r. vádlott terhére megállapított vesztegetés büntette 4 rendbeli.

Terhelt1 I. r. vádlott tulajdonát képező cím43. szám alatti ingatlan 1/1 tulajdoni hányadára és a Terhelt2 II. r. vádlottól lefoglalt 4.366.000 (négymillió-háromszázhatvanhatezer) Ft vonatkozásában elrendelt vagyonek Kobzást mellőzi.

Terhelt1 I. r. vádlottal és Terhelt2 II. r. vádlottal szemben 500.000 – 500.000 (ötszázezer – ötszázezer) forint erejéig vagyonek Kobzást rendel el.

A Terhelt2 II. r. vádlott tulajdonát képező 4.366.000 (négymillió-háromszázhatvanhatezer) Ft lefoglalását megszünteti, azt a II. r. vádlottnak kiadni rendeli azzal, hogy a vele szemben kiszabott pénzbüntetés, vagyonek Kobzás és bűnügyi költség biztosítására visszatartja.

Az ítéletet Terhelt4 IV. r. és Terhelt5 V. r. vádlottak vonatkozásában hatályon kívül helyezi és az elsőfokú bíróságot új eljárás lefolytatására utasítja.

Az I., II., III. és VIII. r. vádlottakat egyetemlegesen terhelő bűnügyi költség 12.428 (tizenkettőezer-négy százhuszonnyolc) forint, míg további 337.065 (háromszázharminchétezer-hatvanöt) forintot az állam visel.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helyben hagyja.

I n d o k o l á s

[1] A Tatabányai Törvényszék 2023. május 8. napján kihirdetett 17.B.230/2021/112. számú ítéletében hat vádlott büntetőjogi felelősségéről döntött.

[2] Terhelt1 I. r. vádlottat bűnösnek mondta ki 3 rb, folytatólagosan elkövetett vesztegetés büntetében [Btk. 290.§ (1) bekezdés, (3) bekezdés a/ pont] és felbűjtóként, folytatólagosan, elkövetett csalás vétségében [Btk. 373.§ (1) bekezdés, (2) bekezdés ba/ és bc/ pont]. Ezért őt a

halmazati büntetésül 2 év 6 hónap börtön fokozatú szabadságvesztésre, 200 napi tétel pénzbüntetésre, 3 év gazdálkodó szervezet vezető tisztségviselője foglalkozástól eltiltásra, mellékbüntetésül 3 (három) év közügyektől eltiltásra ítélte. A pénzbüntetés egynapi tételének összegét 4.000 Ft-ban állapította meg. Rendelkezett arról, hogy az így kiszabott összesen 800.000 Ft pénzbüntetést meg nem fizetése esetén napi tételenként egy napi, börtönben végrehajtandó szabadságvesztésre kell átváltoztatni. Rendelkezett az őrizetben töltött idő szabadságvesztés büntetésbe történő beszámításáról, a feltételes szabadság bocsátás legkorábbi időpontjáról. Az I. r. vádlott vagyonát képező, Cím43 szám alatti ingatlan 1/1 tulajdoni hányadára vagyonekobjást rendelt el.

[3] Terhelt2 II. r. vádlott bűnösségét megállapította 3 rb, folytatólagosan elkövetett vesztegetés büntetében [Btk. 290.§ (1) bekezdés (3) bekezdés a/ pont] és 2 rb, felbújtóként, folytatólagosan elkövetett csalás vétségében [Btk.373.§ (1) bekezdés, (2) bekezdés ba/ és bc/ pont]. Ezért őt a – halmazati büntetésül – 2 év 6 hónap börtön fokozatú szabadságvesztésre, 200 napi tétel pénzbüntetésre, mellékbüntetésül 3 év közügyektől eltiltásra ítélte. A pénzbüntetés egynapi tételének összegét 2.500 Ft-ban állapította meg. Megállapította, hogy az így kiszabott összesen 500.000 Ft pénzbüntetést meg nem fizetése esetén napi tételenként egy napi, börtönben végrehajtandó szabadságvesztésre kell átváltoztatni. Rendelkezett az őrizetben töltött idő szabadságvesztés büntetésbe történő beszámításáról, a feltételes szabadság bocsátás legkorábbi időpontjáról. A II. r. vádlottól lefoglalt 4.366.000 Ft-ra vagyonekobjást rendel el.

[4] Terhelt3 III. r. vádlott bűnösségét megállapította folytatólagosan elkövetett vesztegetés elfogadásának büntetében [Btk. 291.§ (1) bekezdés, (2) bekezdés b/ pont], társtettesként, folytatólagosan elkövetett vesztegetés elfogadásának büntetében [Btk. 291.§ (1) bekezdés (2) bekezdés b/ pont] és társtettesként, folytatólagosan elkövetett csalás vétségében [Btk. 373.§ (1) bekezdés, (2) bekezdés ba/, bc/ pont]. Ezért őt halmazati büntetésül 2 év 6 hónap börtön fokozatú szabadságvesztésre, 200 napi tétel pénzbüntetésre, továbbá mellékbüntetésül 3 év közügyektől eltiltásra ítélte. A pénzbüntetés egynapi tételének összegét 2.000 Ft-ban állapította meg. Megállapította, hogy az így kiszabott összesen 400.000 Ft pénzbüntetést meg nem fizetése esetén napi tételenként egy napi, börtönben végrehajtandó szabadságvesztésre kell átváltoztatni. Rendelkezett az őrizetben töltött idő szabadságvesztés büntetésbe történő beszámításáról, a feltételes szabadság bocsátás legkorábbi időpontjáról. A III. r. vádlottal szemben 1.570.000 forint erejéig vagyonekobjást rendelt el.

[5] Terhelt4 IV. r. vádlott bűnösségét megállapította 2 rb, társtettesként, folytatólagosan elkövetett vesztegetés elfogadásának büntetében [Btk. 291.§ (1) bekezdés, (2) bekezdés b/ pont], társtettesként, folytatólagosan elkövetett vesztegetés elfogadásának büntetében [Btk. 291.§ (1) bekezdés (2) bekezdés b/ pont] és társtettesként, folytatólagosan elkövetett csalás vétségében [Btk. 373.§ (1) bekezdés, (2) bekezdés ba/, bc/ pont]. Ezért őt halmazati büntetésül 2 év 6 hónap börtön fokozatú szabadságvesztésre, 200 napi tétel pénzbüntetésre, továbbá mellékbüntetésül 3 év közügyektől eltiltásra ítélte. A pénzbüntetés egynapi tételének összegét 1.500 Ft-ban állapította meg. Megállapította, hogy az így kiszabott összesen 300.000 Ft pénzbüntetést meg nem fizetése esetén napi tételenként egy napi, börtönben végrehajtandó szabadságvesztésre kell átváltoztatni. Rendelkezett az őrizetben töltött idő szabadságvesztés büntetésbe történő beszámításáról, a feltételes szabadság bocsátás legkorábbi időpontjáról. A IV. r. vádlottal szemben 1.685.000 forint erejéig vagyonekobjást rendelt el.

[6] Terhelt5 V. r. vádlottat bűnösnek mondta ki 2 rb, társtettesként, folytatólagosan elkövetett vesztegetés elfogadásának büntetében [Btk. 291.§ (1) bekezdés, (2) bekezdés b/ pont], társtettesként, folytatólagosan elkövetett vesztegetés elfogadásának büntetében [Btk. 291.§ (1) bekezdés (2) bekezdés b/ pont] és társtettesként, folytatólagosan elkövetett csalás vétségében [Btk. 373.§ (1) bekezdés, (2) bekezdés ba/, bc/ pont]. Ezért őt halmazati büntetésül 2 év 6 hónap börtön fokozatú szabadságvesztésre, 200 napi tétel pénzbüntetésre, továbbá mellékbüntetésül 3 év közügyektől eltiltásra ítélte. A pénzbüntetés egynapi tételének összegét 1.500 Ft-ban állapította meg. Megállapította, hogy az így kiszabott összesen 300.000 Ft pénzbüntetést meg nem fizetése esetén napi tételenként egy napi, börtönben végrehajtandó szabadságvesztésre kell átváltoztatni. Rendelkezett az őrizetben töltött idő szabadságvesztés büntetésbe történő beszámításáról, a feltételes szabadság bocsátás legkorábbi időpontjáról. Az V. r. vádlottal szemben 1.685.000 forint erejéig vagyonekobjást rendelt el.

[7] Terhelt6 VIII. r. vádlott bűnösségét megállapította bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett vesztegetés büntetében [Btk. 290.§ (1) bekezdés (3) bekezdés a/ pont] és bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett csalás vétségében [Btk. 373.§ (1) bekezdés, (2) bekezdés ba/ és bc/ pont]. Ezért őt halmazati büntetésül 1 év börtön fokozatú szabadságvesztésre és 200 napi tétel pénzbüntetésre ítélte. A pénzbüntetés egynapi tételének összegét 2.000 Ft-ban állapította meg. Megállapította, hogy az így kiszabott összesen 400.000 Ft pénzbüntetést meg nem fizetése esetén napi tételenként egy napi, börtönben végrehajtandó szabadságvesztésre kell átváltoztatni. A szabadságvesztés büntetés végrehajtását 3 év próbaidőre felfüggesztette. Megállapította, hogy a szabadságvesztés végrehajtása esetén Terhelt6 VIII. r. vádlott a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra.

[8] Rendelkezett az elsőfokú bíróság a Terhelt5 V. r. vádlottól lefoglalt pénzösszeg, a magánfél által előterjesztett polgári jogi igény, a bűnjel jogi sorsáról, továbbá a bűnügyi költség viseléséről.

[9] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az ügyész a vádlottak terhére, a minősítés megváltoztatása, valamint súlyosítás érdekében jelentett be fellebbezést.

[10] Terhelt1 I. r. vádlott és védője felmentés és enyhítés, Terhelt2 II. r., valamint Terhelt3 III. r. vádlottak és védőik felmentés, Terhelt4 IV. és Terhelt5 V. r. vádlottak és védőik enyhítés, Terhelt6 VIII. r. vádlott és védője felmentés, illetve enyhítés végett éltek jogorvoslattal.

[11] A Győri Fellebbviteli Főügyészség BF.76/2022/6-I. számú átiratában az ügyész által bejelentett fellebbezést módosított formában tartotta fenn. Megállapította, hogy a felülbírálat valamennyi vádlott vonatkozásában teljes körű a Be. 590. § (1) és (2) bekezdése, valamint (10) bekezdése alapján. Rámutatott, hogy az elsőfokú bíróság a felülbírálatot akadályozó eljárási hibát nem vétett. A tényállás nagyrészt megalapozott. A vagyonekobjásra vonatkozó ítéleti rendelkezés megalapozottsága érdekében az ítélet [15] és [16] bekezdésében rögzítettek, mint a vádlottak személyi részéhez tartozó körülményeket indokolt a tényállás részének tekinteni.

[12] Terhelt2 II. r. vádlott az irányadó tényállás szerint tanú²⁸ elítéltet [53], Terhelt4 IV. és Terhelt5 V. r. vádlottakat [56], valamint Terhelt3 III. r. vádlottat is [56] személyesen kérte meg készpénz fizetésének ígéretével a manipulált mérésre, ezért ezen bűncselekmény összesen 4 rendbeli.

[13] A bűnösségi körülmények körében adott elsőfokú indokolás annyiban szorul pontosításra, hogy a [148] bekezdésben írtaktól eltérő az irányadó középmérték: I., II. r. vádlottak esetében 4 év 3 hónap, míg III., IV-V. r. vádlottak esetében 7 év, amely az érintett vádlottak vonatkozásában a kiszabott szabadságvesztés büntetések súlyosítását indokolja a bűnösségi körülmények nyomatékára figyelemmel, amely a belső arányosság szem előtt tartása okán maga után vonja a VIII. r. vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés súlyosítását arra is tekintettel, hogy Terhelt6 a bűnösségére is kiterjedő beismerő vallomást nem tett.

[14] Az összesített költségjegyzék alapján IV. és VIII. r. vádlott vonatkozásában a megfizetésre kötelezés összegét a bíróság helytállóan állapította meg. szakértő¹ szakértői véleményét már az ügyészség sem használta fel (4-5. tételszám alatt), annak összege 337.065 Ft, amelyet az állam visel. A tanúk utazási költségének összege (69. tételszám) 12.428 Ft, melyet a vádlottak egyetemlegesen kötelesek megfizetni.

[15] Az egyéb rendelkezéseket az ügyész törvényesnek tartotta.

[16] Összefoglalóan indítványozta, hogy a másodfokú bíróság a törvényszék ítéletét változtassa meg; A Terhelt2 II. r. vádlott terhére rótt korrupciós bűncselekmények számát 4 rendbeliként határozza meg, a vádlottak által egyetemlegesen fizetendő bűnügyi költség összegét 12.428 forintban, a Magyar Állam terhén maradó bűnügyi költség összegét 337.065 Ft-ban határozza meg, egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét az indokolás kiegészítése mellett hagyja helyben.

[17] Terhelt1 I. r. vádlott védője fellebbezése indokolásában kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság ítélete a vesztegetés büntette tekintetében a Be. 592.§ (2) bekezdés b/ és c/ pontjában foglalt okokból részben megalapozatlan, mivel az elsőfokú bíróság tényállása részben felderítetlen, továbbá a rendelkezésre álló egyes bizonyítékokat tévesen értékelte, egyes bizonyítékokból téves következtetéseket vont le, amelynek eredményeképpen a megállapított tényállás ellentétes a bizonyítékok tartalmával. Ezért indítványozta, hogy a másodfokú bíróság bizonyítás felvételével, illetve a rendelkezése álló bizonyítékok okszerű, helyes mérlegelésével a Be. 593. (1) bekezdés b/ pontja szerinti rendelkezésnek megfelelően állapítson meg eltérő tényállást és – részben a Be. 606.§ (2) bekezdése alapján is – a vádlottat mentse fel, vagy részben mentse fel az ellene emelt vád alól.

[18] A védő ebben a körben kifogásolta, hogy a törvényszék tévesen értékelte a bizonyítékokat és részletesen elemezte Terhelt1 cselekvősége vonatkozásában Terhelt3 III. r., Terhelt4 IV. r., Terhelt5 V. r., továbbá tanú²⁷ elítélt vallomásait. Ez utóbbi személy nyilatkozatai tekintetében kifejtette, hogy az első, 2018. november 15. napján rögzített – az elsőfokú bíróság által elfogadott – a kirendelt védő jelenléte nélkül tett gyanúsítottai vallomását törvénysértő módon szerezte be a nyomozó hatóság, így azt bizonyítékként nem lehetett volna felhasználni. Nem vette továbbá figyelembe a törvényszék, hogy a terhelt a

későbbi kihallgatásai alkalmával – már a meghatalmazott védője részvételével - ettől teljesen eltérő vallomásokat tett, amelyek elvetését az elsőfokú bíróság nem indokolta meg.

[19] Hivatkozott arra, hogy 2018. november 15. napján a Településen tartott kutatás során Terheltl I. r. vádlott védőjeként jelen volt, amely során védence jelezte neki, miszerint tanú27nak van ügyvédje, és kérje a nyomozó hatóságot, hogy értesítse a védőjét az eljárási cselekményről. Ez 12:50 perckor történt, amikor a nyomozó hatóság tagja, tanú29 azt közölte, hogy már elkezdődött tanú27 kihallgatása. A kihallgatásról készült jegyzőkönyv tanúsága szerint tanú27 kihallgatása 13:52 perckor kezdődött. tanú27 későbbi védője által előadottak szerint ezen a napon 13 óra 40 perckor érkezett vissza a Magyar Ügyvédi Kamarától az ügyvédi kirendelés. tanú27nak így a nyomozó hatóság esélyt sem adott arra, hogy védőt hatalmazzon meg, későbbi meghatalmazott védőjét értesítse, arra vonatkozó figyelmeztetés – a formális jogszabályi felsoroláson kívül – a jegyzőkönyvből nem derül ki, hogy védő meghatalmazásához van joga, továbbá, hogy e meghatalmazott védő eljárási cselekményre történő megérkezését a nyomozó hatóság – időkorláttal – bevárni köteles.

[20] Mindezek alapján teljesen nyilvánvaló az, amit tanú27 későbbi vallomásaiban elmondott, miszerint a nyomozó hatóság nem azt és nem úgy jegyzőkönyvezte, ahogy azt ő elmondta. tanú27 az előkészítő ülésen ismét változtatott a nyomozati nyilatkozataihoz képest, amikor a jegyzőkönyvben „szabatosan megfogalmazott” nyilatkozat helyett, mindösszesen annyit mondott, hogy „elfogadom”, amikor kizárólag a saját bűnösségére vonatkozó beismerő vallomást a törvényszék rögzítette. Ez nem felelt meg Be. 504.§ (1)-(2) bekezdéseiben meghatározott feltételeknek, tehát a beismerő nyilatkozatot az elsőfokú bíróságnak nem lett volna szabad elfogadnia. E körben nem hagyható figyelmen kívül az sem, hogy későbbi tanúvallomása során tanú27 teljes egészében cáfolta előkészítő ülésen tett beismerő vallomását különösen Terheltl I. r. vádlott tekintetében. Úgy nyilatkozott tanúként, hogy Terheltl I. r. vádlott sosem adott utasítást arra, és sosem kérte arra, hogy bármikor, bárkinek bármilyen előnyt ígérjen azért, hogy a faapríték nedvességtartalmát manipulálják. tanú27 tanúként tett ezen vallomása is minden kétséget kizáróan cáfolja vádlottként, az előkészítő ülésen tett vallomását. További eljárási szabálysértés is kiderült a nyomozás során, amikor - a Komárom-Esztergom Megyei Rendőrfőkapitányság kizárását követően eljáró - Fejér Megyei Rendőrfőkapitányság 2021. évben az iratok között lelt fel egy feljegyzést, amelyben az szerepelt, hogy 2018. november 28. napján tanú30 nevű személy (aki polgári ügyekben a Kftl. jogi képviselője) és egy férfi megjelentek a nyomozó hatóságnál és másolatot készítettek a gyanúsítottai vallomásokról. Ez a feljegyzés nem szerepelt a Fejér Megyei Rendőrfőkapitányságnak átadott iratok között, hanem a papíralapon elfekvő mellékletekben volt megtalálható. A Komárom-Esztergom Megyei nyomozó hatóság eljárása jogszabálysértő volt, mert a Be. 100.§-a szerint a nyomozati ügyiratok sértett általi megismerésére vonatkozó előírások ilyen iratkiadást nem tesznek lehetővé, nem beszélve arról, hogy e személyek meghatalmazása a mai napig nem lelhető fel az iratanyagban. A Komárom-Esztergom Megyei nyomozó hatóság tisztességtelen eljárását támasztja alá azon okirati bizonyíték is, amely szerint a feljelentő képviselőjét, a Kftl. ügyvezetőjét 2018. november 15. napján reggel 08.00. órakor – tehát a folyamatban lévő kutatásokkal, lefoglalásokkal egyidőben; Terheltl I. r. vádlott, illetve a Kft2. alkalmazottai, mint későbbi gyanúsítottak gyanúsítottai kihallgatását megelőzően – kihallgatták, ahol a feljelentő képviselője jegyzőkönyvben nyilatkozott az őt ért kár összegéről, majd az aznap délután történt gyanúsítottai kihallgatásokat követően haladéktalanul megkezdte a nyomozó hatóság Terheltl I. r. vádlott és a Kft2. módszeres megsemmisítését a zár alá vételek elrendelésével, úgy a cég, mint a magánvagyonok tekintetében. Nem hagyható figyelmen kívül, hogy a feljelentő mintegy ötszázmillió forintos

összeben jelölte meg a kár összegét, amely már a nyomozás során teljesen alaptalannak bizonyult, de arra megfelelő volt, hogy ezen jelentős kárösszeget alapul véve a nyomozó hatóság, illetve a bíróság olyan összegre rendeljen el zár alá vételeket és lefoglalásokat, mind Terhelt1 I. r. vádlott, mind pedig a Kft2. tekintetében, amely a cég teljes ellehetetlenítéséhez vezetett.

[21] A Be. 325.§ (1) bekezdésének – 2018. november 15. napján hatályos – rendelkezése szerint polgári jogi igény biztosítására zár alá vételnek kizárólag a magánfél indítványára van helye a terhelt vagyona tekintetében. A feljelentés megtételekor még nem volt gyanúsítottja az ügynek, tehát polgári jogi igényt – a megjelölt jogcímen – nem is lehetett volna előterjeszteni. Törvénysértő volt az ügyészség eljárása, amikor 2020. november 27. napján rendelkezett a nyomozás meghosszabbításáról, hiszen ekkor már nyomozás – a Be. kötelező előírása alapján – nem volt, nem lehetett folyamatban, az a törvény rendelkezése alapján megszűnt, a nyomozó hatóságnak kizárólag ennek tényét lett volna törvényes lehetősége határozatban megállapítani.

[22] A folyamatban lévő büntetőeljárársban Terhelt1 I. r. vádlott gyanúsítására 2018. november 15. napján került sor, illetve más vádlottak esetében ezt megelőző napon. Ebből egyértelműen megállapítható, hogy a nyomozás határideje – a Be. 137.§ (3) bekezdésének és 351.§ (3) bekezdésének nem túlzottan bonyolult egymásra vonatkoztatott jogértelmezése alapján – 2020. november 15. napján lejárt. Vitathatatlan az, hogy a Be. tételes előírást nem tartalmaz ezen jogsértő magatartás következményeként, azonban teljesen egyértelmű, hogy a Be. előírása szerint a nyomozás 2 évig tart, ha pedig ennek a határidőnek a lejárata előtt további meghosszabbításra nem került sor, akkor a nyomozás megszűnt.

[23] A védő sérelmezte, hogy a vád és a vádmódosítás ellentmondásos tartalma miatt a védeence tekintetében nem volt egyértelmű [a vádirat 8. oldal harmadik bekezdése], nem felelt meg a törvényes vád kritériumainak a Be. 422.§ (1) bekezdés b/ pontja alapján. Törvénysértő módon járt el az elsőfokú bíróság akkor is, amikor a Kft1. jogi képviselője által 2022. szeptember hónapban bejelentett új bizonyítékokat [tanú24 által végzett mintavételekről készült jegyzőkönyv] nem utasította el a Be. 520.§ (5) és (6) bekezdés szerint. A magánfél jogi képviselője tehát vád tartalmához képest új, az előkészítő ülésen be nem jelentett (de nyilvánvalóan már a nyomozás során rendelkezésére álló) bizonyítékot nyújtott be, amely bizonyítékokra alapozva az ügyészség a vádirat tartalmát módosította. E bizonyíték kapcsán a bíróság a vizsgálat lefolytatását elmulasztotta, annak ellenére, hogy a védelem ezt több alkalommal indítványozta. Ezt a Be. 520.§ (1)-(3) rendelkezése alapján el kellett volna utasítani. A Be. 520. § (1) bekezdés a/ pontja alapján egyértelmű, hogy a sértett és a tanúk tudtak e bizonyítékról, magáról az okiratról is, az pedig, hogy ezt nem lelték fel az előkészítő ülés előtt, azaz elmulasztották megkeresni a Zrt1.-t a jegyzőkönyv beszerzése céljából, nem tekinthető önhibájukon kívüli oknak.

[24] Ezt alapul véve a bíróságnak e bizonyítékok befogadását a Be. 520.§ (4) bekezdése szerinti eljárás lefolytatását követően el kellett volna utasítani, de a bíróság még az eljárást sem folytatta le, arról az eljárási szereplőket nem tájékoztatta, határozatot nem hozott. Amennyiben ezt megteszi és a bizonyítékot elutasítja, a vádmódosításra nem is kerülhetett volna sor.

[25] A védő arra az álláspontra helyezkedett, hogy a rendelkezésre álló ellentmondásos és adathiányos vallomások alapján Terhelt1 I. r. vádlott tekintetében nem állapíthatóak meg a vesztegetés egyenes szándékú elkövetési magatartására vonatkozó azon elemei, miszerint előre látta és kívánta azt, hogy magatartásának eredményeképpen Terhelt3 III. r., majd őáltala Terhelt4 IV. r. vádlott és Terhelt5 V. r. vádlott - a nekik juttatott előny fejében - részt vegyenek a faapríték nedvességtartalmának manipulálásban.

[26] Amennyiben a vesztegetésre nézve nincsen elegendő bizonyíték, úgy a család bűncselekménye sem valósulhatott meg, ami szintén csak egyenes szándékkal követhető el.

[27] A védő arra az esetre, ha az ítéltábla Terhelt1 I. r. vádlott teljeskörű, vagy akár részben történő felmentését nem tartja indokoltnak, úgy a Be. 606.§ (4) bekezdésére tekintettel indítványozta az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását, tekintettel arra, hogy a vádlottal szemben kiszabott büntetés eltúlzottan súlyos. Nem értékelte a törvényszék kellő nyomatékkal az öt éves időmúlást, amely az I. r. vádlottnak semmilyen módon nem róható fel.

[28] Téves megállapítás, hogy Terhelt1 I. r. vádlott 1 kiskorú gyermek eltartására köteles. Az I. r. vádlott az elsőfokú ítélet meghozatalának időpontjában 2 kiskorú gyermek eltartásáról volt köteles gondoskodni. Jelenleg nagyobbik gyermeke 18 életévét betöltötte, azonban nappali tagozaton gimnáziumi tanuló, így teljes egészében eltartásra szorul. Kiemelkedően nyomatékos enyhítő körülmény, hogy Név1 keresztnévű, 5 éves gyermeke eltartásáról és neveléséről egyedül gondoskodik annak okán, hogy a gyermek édesanyja olyan pszichés megbetegedésben szenved, amely miatt szülői felügyeleti jogát nem gyakorolhatja. Terhelt1 I. r. vádlott szülei már nem élnek így végrehajtandó szabadságvesztés büntetés kiszabása esetében a kiskorú gyermek nevelése, szülői felügyelete nem lenne biztosított családi körülmények között. Ez nem csak Terhelt1 I. r. vádlottra, hanem a gyermekre is súlyos következményekkel járna, amely az alkalmazott büntetőjogi jogkövetkezményeken túlmutató, nem kívánatos és súlyosan aránytalan következmény lenne. Szintén enyhítő körülményként kell figyelembe venni, hogy Terhelt1 I. r. vádlott büntetlen előéletű 50 éves személy, azaz hosszú életpálya, példás életvezetés áll mögötte.

[29] Kérte a védő az I. r. vádlott tulajdonában lévő lakóingatlan vonatkozásában a Btk. 74/A.§ (2) bekezdés g/ pontja alapján elrendelt vagyoneklobzás mellőzését arra hivatkozással, hogy a nyomozó hatóság és az ügyészség az eljárás során nem igazolta, miszerint Terhelt1 igazolható jövedelem alapján törvényesen nem szerezhette volna meg a vagyoneklobzás tárgyát képező ingatlant. E körben a bírósági ítélet [156] pontjának első mondatában fellelhető indokolás kizárólag egy általános, a törvény szövegét megismétlő mondatot tartalmaz, amely nem felel meg a Be. követelményeinek. Terhelt1 I. r. vádlott igazolható jövedelmét kizárólag pár évre visszamenőleg vizsgálták, azt azonban figyelmen kívül hagyták, hogy az I. r. vádlott mintegy 30 éve vállalkozó és korábban az ingatlan megvásárlásához elegendő vagyont halmozott fel legális bevételeiből, pl. különböző cégeiből osztalék formájában felvett bevételekből.

[30] Összefoglalva kérte a védő, hogy a másodfokú bíróság Terhelt1 I. r. vádlottat az ellene emelt vád alól a Be. 593.§ (1) bekezdés b/ pontjára figyelemmel mentse fel, másodlagosan a vádlottal szemben enyhébb büntetést, felfüggesztett szabadságvesztés büntetést szabjon ki.

[31] Terhelt2 II. r. vádlott védője a fellebbezése írásbeli indokolásában lényegében a bizonyítékok értékelését támadta, amikor a vesztegetés büntette és a csalás vétsége tárgyában megállapított tényállást felderítetlennek, iratellenesnek tartotta és a helytelen ténybeli következtetéseket kifogásolta. A felderítetlenséget arra alapozta, hogy a portartalom tekintetében semmilyen bizonyítást nem vett fel a törvényszék, kizárólag a nedvességtartalom manipulálására koncentrált, ekként figyelmen kívül hagyva a II. r. vádlott által előadottakat.

[32] Álláspontja szerint Terhelt3 III. r., Terhelt4 IV. r., Terhelt5 V. r. vádlott és tanú28 elítélt önmagának is ellentmondó vallomásai nem alapozzák meg minden kétséget kizáró módon védenca bűnösségét. Az elsőfokú bíróság az indokolási kötelezettségét sem teljesítette maradéktalanul, hiszen a nyilatkozatok közötti ellentmondásokat nem oldotta fel.

[33] A védő szerint a vesztegetés büntette vonatkozásában nem állapítható meg a jogtalan előny, mint törvényi tényállási elem, mivel Terhelt2 II. r. vádlott csupán azt szerette volna elkerülni, hogy elveszítse a cége a megrendelést; a faapríték beszállítási lehetőségét. Rámutatott, hogy a lehallgatási anyagban sincsen olyan, általa folytatott beszélgetés, amely alátámasztaná, miszerint tanú31-n keresztül lefizette volna a mintavevőket, hogy manipulálják a laborba küldött apríték mintát.

[34] Sérelmezte a védő a törvényszék mérlegelési tevékenységében, hogy nem fogadta el tanú25, tárgyaláson is kihallgatott tanú vallomását, miszerint néhány nappal a házkutatás előtt ő adott 4 millió forintot a védecének gépjármű behozatala céljából, illetve nem tekintette elfogadható okirati bizonyítéknak az általa felmutatott átvételi elismervényt sem. Ennek következményeként rendelkezett a II. r. vádlott lakásán lefoglalt pénzösszeg tekintetében a vagyonekobjazáról, mely álláspontja szerint törvénysértő.

[35] A védő abszolút hatályú eljárási szabálysértésre is hivatkozott, amikor megjegyezte, hogy dr. Név2 ügyvéd, Terhelt4 IV. r. és Terhelt5 V. r. vádlottak meghatalmazott védője a nyomozás során tanú25 tanú segítőjeként is meghatalmazással rendelkezett. A Be. 43.§ (1) bekezdés f/ pontja értelmében alapján kizáró ok áll fenn a tanút segítő ügyvéd, valamint egyéb, a tanútól eltérő személy, mint vádlott képviselte között. Az új Be-hez fűzött Kommentár a tanú segítőjének eljárási szerepét nem csak egyidejűleg tartja a védőivel összeférhetetlennek, de kizárja — a tanútól eltérő más személy vonatkozásában — a védői megbízás elfogadását, ha az ügyvéd az adott eljárásban bármikor, bármelyik tanú jogi segítőjeként akár évekkorábban részt vett, függetlenül attól, hogy ez a megbízás időközben megszüntetésre került. Látható tehát, hogy olyan védő járt el két vádlott vonatkozásban is, akit ezen pozíciójából ki kellett volna zárni. Ez pedig a Be. 608.§ (1) bekezdés d/ pont szerinti hatályon kívül helyezést von maga után, mivel a tárgyaláson a védő részvétele lett volna kötelező, azonban a IV-V. r. vádlottak képviselésében kizárt védő járt el.

[36] A II. r. vádlott védője arra az eljárási hibára is felhívta a figyelmet, hogy dr. Név2 ügyvéd az eljárás folyamán a védencai tekintetében a Be. 340.§ (1) és (3) bekezdései szerint a vádlottak tárgyaláson való jelenlét jogáról lemondó nyilatkozatot nyújtott be. Ezt követően Terhelt4 IV. r. vádlott a védője útján írásbeli vallomást terjesztett elő. Ezen eljárási cselekményt a Be. 431.§ (2) bekezdés utolsó fordulata szerint úgy kell volna tekinteni, hogy a Be. 430.§ (1) bekezdés szerinti lemondó nyilatkozat hatályát veszti, azaz az érintett vádlottnak a tárgyaláson ettől kezdve jelen kellett volna lennie, főként, mivel az elsőfokú bíróság az írásbeli vallomást ismertette. Ez azonban nem történt meg, tehát a hatályon kívül

helyezést eredményező eljárási szabálysértés azért is fennáll a Be. 609.§ (1) bekezdés szerint, mert Terhelt4 IV. r. vádlott ne vett részt a tárgyalás további szakában.

[37] A felmentés, illetőleg hatályon kívül helyezés iránti kérelme mellett a védő harmadlagosan kérte a Terhelt2 II. r. vádlottal szemben kiszabott joghátrány enyhítését azzal, hogy a bűncselekmények megvalósulása óta hosszabb idő telt el. A II. r. vádlott az eltelt időben családot alapított, egy kiskorú gyermek tartásáról gondoskodik, 2018. novembere óta olyan életvitelt folytat, amely megfelel az elvárt magatartásoknak.

[38] Terhelt3 III. r. vádlott védelmében eljáró védő fellebbezését az írásbeli indokolásban akként pontosította, hogy a csalás bűncselekményének vádja alól kéri védence felmentését, a bűnhalmazat megállapítása és a halmazati büntetés mellőzését. Észrevételezte, hogy jogorvoslati nyilatkozata pontatlanul került jegyzőkönyvezésre [17.B.230/2021/112. jkv. 3. oldal]. Rámutatott, hogy a vesztegetés elfogadásának elkövetését védence már a nyomozás során is elismerte, bűnösségére is kiterjedő, feltáró jellegű vallomást tett, melyet tárgyalási szakban is következetesen fenntartott. A csalás vétsége tekintetében a felmentési kérelmet a védő arra alapította, hogy nem került felderítésre és bizonyításra az okozott kár mértéke. A vádmódosításban szereplő kárösszeg alapján képező mérési jegyzőkönyv adatai azért nem hitelesek, mert a minták vételezése, tárolása, továbbítása és vizsgálata során semmiféle minőség-ellenőrzés, kontroll, szakmai szabvány nem érvényesült. Terhelt3 III. r. vádlott vonatkozásában a tévedésbe ejtés, mint elkövetési magatartás is hiányzik, hiszen az Erőmű vezetőinek tudomása volt arról, miszerint a faapríték szállítmányok magas nedvesség- és portartalommal bírnak.

[39] Az enyhítés iránti kérelmében a védő előadta, hogy a szabadságvesztés büntetés olyan mértékű csökkentését szeretné elérni, amely lehetővé teszi a végrehajtás próbaidőre történő felfüggesztését.

[40] Terhelt4 IV. r. és Terhelt5 V. r. vádlottak védője a fellebbezése írásbeli indokolásában a csalás vétsége miatt emelt vád alól kérte védencei felmentését a kár mértékének, mint törvényi tényállási elem bizonyítottsága; azaz bűncselekmény hiánya okán.

[41] Arra is hivatkozott a védő, hogy a védencei vallomásában feltárt módon a tehergépkocsik hátuljában elhelyezett hamis minta szállítás és tárolás közben összekeveredett a többi aprítékkal, valamint megszívta magát nedvességgel, tehát nem a mintavétel módjától függött, hogy végül az adott beszállítótól vett mintában mennyi nedvességtartalmat mértek a laboratóriumban. Ekként védencei elkövetési magatartása és az esetlegesen bekövetkezett kár között nincsem közvetlen ok-okozati összefüggés. Ezért a védő szerint – bár védencei beismerő vallomást tettek és a kár bekövetkeztét sem vitatják – a csalás vétségében nem lehet megállapítani Terhelt4 IV. r. és Terhelt5 V. r. vádlottak bűnösségét.

[42] Terhelt6 VIII. r. vádlott védője fellebbezése írásbeli indokolásában kifejtette, hogy az ítélete mindkét bűncselekmény tekintetében a Be. 592.§ (2) bekezdés b/ és c/ pontjában foglalt okokból részben megalapozatlan, mivel az elsőfokú bíróság tényállása részben felderítetlen, továbbá a rendelkezésre álló egyes bizonyítékokat tévesen értékelte, egyes bizonyítékokból téves következtetéseket vont le, amelynek eredményeképpen a megállapított tényállás ellentétes a bizonyítékok tartalmával. Ezt alapul véve kérte, hogy a másodfokú

bíróság bizonyítás felvételével, illetve a rendelkezése álló bizonyítékok okszerű, helyes mérlegelésével a Be. 593.§ (1) bekezdés b/ pontja szerinti rendelkezésnek megfelelően állapítson meg eltérő tényállást és - részben a Be. 606.§ (2) bekezdése alapján is - a vádlottat mentse fel az ellene emelt vád alól.

[43] Ezen felül a védő sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság több eljárási hibát vétett, illetve a nyomozás során történt eljárási szabálysértéseket teljes egészében figyelmen kívül hagyta.

[44] A védő szerint iratellenes és téves az a megállapítás, miszerint Terhelt6 VIII. r. vádlott minden időbeli korlát nélkül, azaz a vádlottak terhére rótt cselekmények kezdetétől a többi vádlottal együtt rendszeres haszonszerzésre törekedve, szervezeten valósította volna meg a bűncselekményeket, mivel a tényállás szerinti elkövetési időben 2016. év végétől 2018 áprilisáig egyetlen alkalommal sem adott át pénzt Terhelt3nek vagy a Név3 testvéreknek a faminták manipulálása céljából. Másrészt önmagában a munkáltatói utasítások végrehajtása nem vetheti fel bűncselekmény elkövetését. Főleg úgy nem, hogy a boríték átadására és a mintavétel helyének meghatározására vonatkozó munkáltatói utasítás tényleges tartalma a büntetőeljárás során nem került kétséget kizáróan tisztázásra. A védő leszögezte, hogy védence végig tagadta a bűnösségét, tehát az elsőfokú bíróság tévesen állapította meg, miszerint Terhelt6 VIII. r. vádlott majdnem teljes körű beismerő vallomást tett volna. Ugyanis a vádlott a vallomásai során kifejezetten arra tett nyilatkozatot, hogy nem volt tisztában azzal, hogy bármely munkáltatói utasítás végrehajtása bűncselekményt valósított volna meg. Terhelt6 mindvégig azt állította, hogy részben elkövetett olyan cselekményt, amelyet a terhére rónak, azaz elvitt egy zárt borítékot a felrakodás helyéről a lerakodási helyre, de nem volt tisztában azzal, hogy az mit tartalmaz. Terhelt6 VIII. r. vádlott még az első kihallgatáson elmondta azt is, hogy időnként úgy vitte a fát, hogy a tanú27 előre megmondta, mit jelezzen a mintavevőnek, hol van a szárazabb anyag, onnan tud venni mintát. De azt már nem látta, hogy a mintavevő valóban onnan is vette volna anyagot. Sőt, Terhelt6 azt is elmondta, hogy esetenként volt bekészített zacskónyi minta anyag, ez nem mindig került elő, mert az úton összekeveredett a többi fával. Ezért a bíróság részéről Terhelt6 VIII. r. vádlott által Terhelt3 III. r. vádlottnak átadott borítékra, annak tartalmára és a száraz anyag mintára vonatkozó, Terhelt6 terhére vonatkozó megállapításai iratellenesek és tévesek.

[45] A védő vitatta a rendszeres haszonszerzésre törekvés és a bünszövetség megállapítását is. Az elsőfokú ítélet nem tartalmaz arra vonatkozó érdemi megállapítást, hogy Terhelt6 VIII. r. vádlott a kérdéses cselekmények során kivel tartotta a kapcsolatot. Az azonban nyilvánvaló, hogy az ítélet szerint megvalósult bűncselekményekhez óhatatlanul folyamatos kapcsolattartásra volt szükség. Ezzel szemben a nyomozati anyagban van a telefon híváslista-elemzés, amely alapján azt állapították meg, hogy Terhelt6 elsősorban tanú27val; a főnökével tartotta a kapcsolatot, a mintavevőkkel sosem. Egyetlen, az eljárásban kihallgatott személy sem tett olyan nyilatkozatot, hogy vele bármilyen bűncselekmény tárgyában egyeztetett volna bárki, vagy hogy bárki neki bármilyen (bűn)cselekményért cserébe ellenértéket adott volna. Meglehetősen sajátos az a rendszeres haszonszerzésre törekvés bünszövetség tagjaként, amelyben az érintett soha senkitől semmilyen juttatást nem kap, arra vonatkozó ígéretet sem. Márpedig Terhelt6 esetén egyik minősítő körülményre sincs nemhogy bizonyíték, de még adat sem az eljárási iratok között. A lehallgatott telefonbeszélgetések között egy sincs, amelyben Terhelt6 VIII. r. vádlott szerepelne, még csak abban a formában sem, hogy róla beszélnek. Tehát az elsőfokú ítélet azon megállapítását, miszerint Terhelt6 a többi vádlottal rendszeres haszonszerzésre törekedve, szervezeten valósította volna meg a kérdéses

bűncselekményeket, a büntetőeljárás iratai nemhogy nem bizonyítják minden kétséget kizáró módon, de még csak nem is valószínűsítik.

[46] Ezen túl a VIII. r. vádlott védője ellentmondásosnak minősítette a terhelt társak vallomásait, a kontrollminták bizonyítékként való kezelését, továbbá a nyomozás során eljáró szakértő kompetenciáját is megkérdőjelezte.

[47] Másodlagos kérelme, amennyiben a felmentésre a másodfokú bíróság nem lát lehetőséget, az enyhítésre irányult. Kérte nyomatékos enyhítő körülményként értékelni a jelentős időmúlást, mely alatt védence ellen nem indult újabb büntető eljárás. Terhelt6 44 éves, eddig büntetlen, példás életvezetésű személy, amely tény szintén javára írandó. E körülményekre figyelemmel indokolt a joghátrány mérséklése.

[48] A másodfokú bíróság nyilvános ülésén megjelent ügyész a minősítésváltoztatás, illetőleg súlyosítás iránti fellebbezését és az átiratában foglaltakat fenntartotta. A védelmi felvetésekre reagálva elmondta, hogy a sértetti kár kimunkálásával kapcsolatos szakvéleményt már a vádirat sem jelölte meg bizonyítékként, mert olyannak tekintette az erdészeti szakértőt, aki ebben a kérdéskörben nem adhatott volna választ. Ettől függetlenül a sértettnek minden bizonnyal jelentős kára keletkezett a bűncselekménnyel összefüggésben. Tény, hogy a pontos kárösszeget nem lehetett megállapítani. Az elsőfokú bíróság nem fogadta el az tanú24 által végzett mintavételekre alapított mérési jegyzőkönyvet, melynek elvetését meg is indokolta. Ezért módosította a fellebbezési főügyészség a fellebbezést, mivel bizonyítékértékelést alappal nem tudja támadni. Az okozott kár minimális összege a megalapozott tényállás szerint az 50.000 Ft-ot meghaladja, de az 500.000 forintot nem éri el, amely továbbra is a csalás bűncselekményének minősítését megalapozó - a vádlottakra nézve a legkedvezőbb - elkövetési érték.

[49] A nyomozás során észlelt és a védelem által folyamatosan vitatott eljárási hibák tekintetében az ügyész megjegyezte, hogy a sértett azon helyzeti előnye, miszerint megkapta a feljelentésére megindult nyomozás során a polgári per megindításához szükséges iratokat, semmiben nem befolyásolta a büntetőügy kimenetelét.

[50] A tanú25 tanú segítőjeként is meghatalmazott védő tekintetében előterjesztett eljárási kifogás vonatkozásában az ügyésznek az volt az álláspontja, hogy nem keletkezett hatályon kívül helyezési okot. Rámutatott, hogy dr. Név2 2019. június 4. napján kapott a tanútól meghatalmazást a zár alá vétel kapcsán, amely Terhelt2 II. r. vádlott javára történt, hiszen a fellebbezésének a Legfőbb Ügyészség helyt adott. Tényleges eljárási cselekményben nem vett részt tanú25 képviselőjében. A Név3 testvérektől csak 2 év múlva kapott védői meghatalmazást, amikor semmilyen érdekellentét nem állt fenn köztük és a tanú között.

[51] Terhelt4 IV. r. vádlott írásbeli vallomásában, amelyet a bíróság felolvasással emelt a bizonyítékok közé, nem jelezte, hogy szeretne a tárgyaláson ismét részt venni. A felolvasásra akkor került sor, amikor a távollétéhez a törvényszék már hozzájárult. E körben hivatkozott az ügyész az ÍH2023.49. számú eseti döntésre, amely kimondta, miszerint, ha egyértelműen kiderül a vádlott nyilatkozatából, hogy a továbbiakban részt kívánna venni a tárgyaláson, csak akkor eredményezheti a távolléte az ítélet hatályon kívül helyezését. Jelen ügyben a nyilatkozat elolvasásából, főleg az utolsó mondatból egyértelmű a terhelt azon nyilatkozata, hogy nem kíván a tárgyalás további szakaszában sem jelen lenni. Az ügyész leszögezte, hogy

a vád törvényes kellékeivel kapcsolatban számos eseti döntés jelent meg, melyek szerint nem merül fel olyan akadály, ami az elsőfokú ítélet felülbírálatát akadályozná. A nyomozás törvénysértőnek minősített meghosszabbítása a veszélyhelyzet megszűnésével összefüggő átmeneti szabályokról és a járványügyi készségről 2020. évi LVIII. törvény 201.§-a adott lehetőséget 2020. november 15. napja, a nyomozás megindulásától számított 2 év letelte után, tehát arra a jogszabályok adta keretek között került sor. Ez kimondja, hogy ha a nyomozás járványügyi intézkedésre vagy az egészségügyi válsághelyzettel összefüggő más okra figyelemmel nem fejezhető be, az ügyészség a Be. 351.§ (4) bekezdésében meghatározott határidőt legfeljebb hat hónappal meghosszabbíthatja. Ebből következik, hogy a 2020. november 15. és 27. között fogatosított nyomozati cselekmények is törvényesen zajlottak le.

[52] Az ügyész rámutatott, hogy a bizonyítást igen széles körben folytatta le az elsőfokú bíróság és megalapozott tényállást állapított meg, amelyből okszerűen következik a terheltek bűnössége valamennyi terhükre rótt bűncselekményben. fenntartotta az átiratba foglalt indítványait.

[53] Terhelt1 I. r. vádlott védője a fellebbezését és annak részletes írásbeli indokolását maradéktalanul fenntartotta, illetőleg megismételte. Kitért az ítéleti tényállás megalapozatlanságára, a bizonyítékok téves értékelésére, Terhelt3, tanú27 figyelembe nem vehető első gyanúsítottai vallomásaira, melyet védő nélkül tettek. Sérelmezte az általa vélt vagy valós eljárási szabálysértéseket. Az I. r. vádlottal szemben elrendelt vagyonekmozgás kapcsán, hogy a Településli ingatlanra a zár alá vételt eredetileg a polgári jogi igény biztosítására fogatosították. A vádemelést megelőzően a gyanúsítás módosításra került, és az addig sok százmilliós kárérték a csak a szabálysértési értéket meghaladó értékre csökkent. A védelem ekkor indítványt tett arra, hogy a zár alá vételt szüntessék meg. Az ügyészség ekkor a jogcím megváltoztatását; a zár alá vétel fenntartását indítványozta a vagyonekmozgás biztosítására. Ezt az ügyészi indítványt a védencével nem kapták meg, de a fellebbezésükhöz csatoltak minden bizonyítékot, amely igazolta, hogy Terhelt1 I. r. vádlott teljesen legális jövedelmekből vásárolta meg a házát. A másodfokú bíróság helybenhagyta az elsőfokú bíróság végzését azzal, hogy nem foglalt állást erről a kérdéstről, mivel az ügy még első fokon folyamatban volt. Az ott rendelkezésre bocsátott bizonyítékok alapján kérte a védő – a fellebbezésben írt indítványai mellett – a vagyonekmozgás mellőzését.

[54] Terhelt2 II. r. vádlott védője fenntartotta a fellebbezését és annak írásban kifejtett indokait, majd nyomatékosította, miszerint a tanú25 tanú érdekében is eljáró védőt ki kellett volna zárni az eljárásból, amely nem történt meg, ezért elsődlegesen az ítélet hatályon kívül helyezése indokolt. E körben rámutatott, hogy a szintén dr. Név2 ügyvéd által képviselt Terhelt4 és Terhelt5 IV-V. r. vádlottak és tanú25 Tanú között éppen Terhelt2 II. r. vádlott a közös pont. A 106. sorszámu jegyzőkönyvben kihallgatta a törvényszék tanú25t tanúként, akivel a II. r. vádlott maga is azt kívánta igazolni, hogy a zár alá vett 4.300.000 Ft visszajár a Terhelt2nek, mert az nem bűncselekményből származó összeg. A IV. r. és V. r. vádlottak cselekvősege az elsőfokú bíróság ítéletében az [52] – [56] bekezdésében megjelenik, mely szerint összefüggés van az ő magatartásuk és Terhelt2 II. r. vádlott cselekménye között, még akkor is, ha személyes kapcsolat nem volt közöttük. A védő kérte, hogy amennyibe a másodfokú bíróság nem lát okot a hatályon kívül helyezésre, úgy védencét elsődlegesen mentse fel az ellene emelt vád alól, másodlagosan enyhítse a büntetését, továbbá mellőzze a vagyonekmozgást.

[55] Terhelt3 III. r. vádlott védője a fellebbezését és annak írásban előadott indokait fenntartotta, illetve az eljárási kifogásokkal egyetértve csatlakozott a hatályon kívül helyezés iránti kérelmében a II. r. vádlott jogi képviselőjéhez. Saját védenca tekintetében megismételte, hogy a csalás vétsége tekintetében kéri felmentését és a vesztegetés büntette miatt kiszabott büntetés enyhítését az írásban felsorolt körülmények alapján, akként, hogy vele szemben végrehajtásában felfüggesztett szabadságvesztést alkalmazzon.

[56] Terhelt4 IV. és Terhelt5 V. r. vádlottak védője nem vitatta, hogy meghatalmazást kapott tanú²⁵ tanútól a nyomozás során, mely meghatalmazás nem is került visszavonásra. Rámutatott, hogy a másodfokú bíróságnak kell eldöntenie, hogy állt-e fenn érdekellentét, illetve megállapítható-e a kizárási ok, de amíg nem rendelkezik az ő kizárásáról, addig jogosult eljárni védencai érdekében. Rámutatott, hogy a IV-V. r. vádlottak beismerő vallomást tettek, ezért a vesztegetés büntetében megállapított bűnösségüket nem tudja vitatni. Kifejtette, hogy tudja, miszerint csak enyhítésért fellebbeztek, amit nem terjeszthet ki utóbb. A csalás vétsége tekintetében azonban anyagi jogi szempontból támadható a bűnösség, mivel sem a kár összege, sem a védencai magatartása és a kár bekövetkezte közötti ok-okozati összefüggés nem bizonyított, így két törvényi tényállási elem is hiányzik. Továbbra is kérte, hogy az ítéltábla enyhítse a védenceivel szemben alkalmazott joghátrányt és a szabadságvesztés büntetés végrehajtását próbaidőre függessze fel.

[57] Terhelt6 VIII. r. vádlott védője az írásban indokolt fellebbezését maradéktalanul fenntartotta. Kiemelte, hogy a védenca az egyetlen a terheltek közül, aki bűnsegéd, ennek ellenére az elsőfokú bíróság az ő cselekvőségét is bünszövetségben elkövetettnek minősítette. A védelem következetes álláspontja, hogy a VIII. r. vádlott csupán munkavállalóként kapott utasítást arra, hogy miként hajtsa végre a munkáját. A bűncselekmény szervezetségével kapcsolatos tudattartama nem volt. Annak ellenére, hogy ő úgy nyilatkozott - természetesen védő jelenléte nélkül - egy alkalommal, hogy egy borítékot kellett átadni egyetlen alkalommal, de nem tudja, hogy milyen célból, és mi volt benne. Ezen túlmenően neki másról tudomása, szervezetsége, kommunikációja, egyeztetése nem volt. Ezzel kapcsolatban sem az ítélet indokolásában, sem a teljes nyomozati iratban semmilyen olyan adatot nem lehet felfedezni, ami minden kétséget kizáróan bizonyítaná a védenca bűnösségét. Abban az esetben, hogy ha az ítéltábla mégis úgy értékelné, hogy bizonyítékok a védenca bűnösségét megalapozzák, és a felmentésnek nincs helye, akkor vegye figyelembe, hogy Terhelt6 VIII. r. vádlottnak nem volt haszna a terhére rótt bűncselekményből, erre ígéretet sem kapott. Ezért a vele szemben halmazati büntetésként kiszabott szabadságvesztés büntetés mellett a pénzbüntetés kifejezetten indokolatlan és súlyos. Kérte a védő a joghátrány mérséklését.

[58] A Kft1. sértett jogi képviselője felszólalásában fenntartotta az elsőfokú bíróság előtt benyújtott és az ítélet kijavítására vonatkozó indítványát arra tekintettel, hogy több helyen keverednek az ügyben érintett gazdasági társaságok nevei.

[59] Terhelt1 I. r., Terhelt2 II. r., Terhelt3 III. r. és Terhelt6 VIII. r. vádlottak az utolsó szó jogán tett nyilatkozatukban csatlakoztak a védőik által előterjesztett kérelmekhez.

[60] Az ítéltábla a jogorvoslati kérelmeket megvizsgálva az ügyészi és védelmi fellebbezéseket a minősítés változtatás, illetve a részbeni hatályon kívül helyezés irányában találta alaposnak az alábbiak szerint.

[61] Az ügyész a II. r. vádlottat érintő minősítést, az I-III. és VIII. r. vádlottak, valamint védőik a tényállás és bűnösség megállapítását, a minősítést egyaránt támadták a fellebbezéseikben. Erre tekintettel - a Be. 590.§ (1) és (2), és a IV-V. r. vádlottak vonatkozásában a (10) bekezdései alapján - mindegyik vádlottra nézve teljeskörűen bírálta felül az elsőfokú bíróság ítéletét.

[62] Az ítéltábla álláspontja szerint – ellentétben a védelmi érveléssel – kizárólag Terhelt4 IV. és Terhelt5 V. r. vádlottak vonatkozásában talált olyan abszolút hatályú eljárási szabálysértést, amelyek rájuk nézve az ítélet érdemi felülbírálatát gátolta.

[63] Az abszolút hatályon kívül helyezésre okot adó körülmény fennállta Terhelt4 IV.r és Terhelt5 V. r. vádlottak vonatkozásában és a Be. 608.§ (1) bekezdés d/ pontjában foglaltakon alapulóan állapítható meg.

[64] A Be. 43.§ (1) bekezdés f/ pontja szerint nem lehet védő, aki az ügyben tanúként részt vett, vagy részt vevő – a terhelttől különböző – személy segítőjeként vesz vagy vett részt. A 2017. évi XC. törvény [új Be.] magyarázata leszögezi, hogy a kizáró okot jelentő megbízás – így például a tanú érdekében történő eljárás – megszűnésével nyilvánvalóan nem szűnik meg az az érdekellentét, amely a védőként történő fellépést kizárja. Így már nem tartható a BH2016.198. számon közzétett eseti döntésben foglalt álláspont, tekintettel arra, hogy a tanú segítőjekénti eljárásra szóló megbízás megszűnése önmagában már nem elegendő az összeférhetetlenség kiküszöböléséhez.

[65] Az ítéltábla az iratok alapján a következőket állapította meg. tanú25 tanú 2019. június 4. napján meghatalmazást adott dr. Név2 egyéni ügyvédnek, hogy őt – mint tanú segítője – a jelen büntető ügyben képviselje. A tanút a nyomozó hatóság kihallgatta, mely eljárási cselekményen a tanú segítőjeként eljáró ügyvéd nem volt jelen. Eljárási cselekményt a jövőben sem végzett a tanú érdekében, de a meghatalmazás visszavonására a mai napig nem került sor.

[66] Terhelt5 V. r. vádlott alig néhány nappal később; azaz 2019. június 17. napján hatalmazta meg ugyanezen ügyvédet a védelmére. Terhelt4 IV. r. vádlott 2021. június 4. napján adott dr. Név2 ügyvédnek meghatalmazást a jelen büntetőeljárásban való jogi képviselőre [nyomozati irat II. kötet]. A védő képviselte őket a teljes büntetőeljárás során.

[67] tanú25 tanút az elsőfokú bíróság kihallgatta a Terhelt2 II. r. vádlottól lefoglalt 4.366.000 forint eredete tárgyában, majd vallomását értékelte az ítélet [118] – [119] bekezdésében. A távollévő IV-V. r. vádlottak képviseletében jelen lévő védő a tárgyaláson nem jelezte a bíróság felé, hogy kizárási ok áll fenn [17.B.230/2021/106-os jkv. 12-14. oldal]. A tanú vallomását az elsőfokú bíróság felhasználta a vagyonekbevétele tárgyában hozott rendelkezés ténybeli alapjának megállapításához.

[68] A fent írtakból következik, hogy a tanú segítőjeként meghatalmazással rendelkező ügyvéd nem fogadhatott volna el meghatalmazást a IV-V. r. vádlottak védelmére és

képviselőjükben nem járhatott volna el, függetlenül attól, hogy a tanú érdekében egyébként nem vett rész eljárási cselekményben.

[69] Megállapítható tehát, hogy dr. Név² meghatalmazott védő vonatkozásában kizárási ok állt és áll fenn.

[70] A Be. 44.§ (1) bekezdés a/ pontja szerint a büntetőeljárásban védő részvétele kötelező, ha a bűncselekményre a törvény öt évig terjedő vagy ennél súlyosabb szabadságvesztés büntetés kiszabását rendeli. A IV. r. és a V. r. vádlottat - többek között - 2-8 évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő bűncselekménnyel vádolta a bírósági eljárás alapját képező KF.810/2018/506. számú vádiratában a Komárom-Esztergom Vármegyei Főügyészség és a nyomozás során is ilyen bűncselekmény elkövetésével voltak gyanúsítva. Kötelező védelem esetén az olyan védő eljárása, aki a terhelt védelmét bármely okból nem láthatná el, hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértést valósít meg.

[71] A Be. 608.§ (1) bekezdés d/ pontja alapján a másodfokú bíróság nem ügydöntő végzésével hatályon kívül helyezi az elsőfokú bíróság ítéletét, és az elsőfokú bíróságot új eljárásra utasítja, ha a tárgyalást olyan személy távollétében tartották meg, akinek a jelenléte a törvény értelmében kötelező.

[72] Jelen ügyben azonban csak Terhelt⁴ IV. r. és Terhelt⁵ V. r. vádlottat érinti a fent írt eljárási szabálysértés, amely esetükben akadályozza az ítélet érdemi felülbírálatát.

[73] A védők további eljárási szabálysértéseken alapuló kifogásai tárgyában nemleges megállapítások tehetők.

[74] A Kft¹. sértett képviselőjében dr. Név⁴ ügyvezető ismeretlen tettesek ellen a Btk. 373.§ (1) bekezdésébe ütköző és az (5) bekezdés szerint minősülő csalás bűntette miatt tett feljelentést 2018. július 13. napján a lefolytatott belső vizsgálat alapján, miután észlelték, hogy egyes alvállalkozók nagy szárazságú faaprítékot szállítanak be és extra magas árat számláznak. Számításaik szerint a nedvességtartalom változása 2017. január 1. és 2018. március 27. napja között mintegy 400 millió forint kárt okozott, mivel a tényleges nedvességtartalom jóval magasabb volt és ezáltal kevesebb hőt lehetett termelni a felhasznált faanyaggal. Már a feljelentésben jelezte a sértett, hogy polgári jogi igényt kíván érvényesíteni az elkövetőkkel szemben, akik kilétének felderítésére kéri a nyomozás elrendelését [nyomozati irat I. kötet].

[75] A polgári jogi igény előterjesztésének nem előfeltétele, hogy legyen ismert az elkövető. Zár alá vételnek a polgári jogi igény biztosítására nyilván csak akkor lehet helye, ha az elkövető kiléte ismertté válik és van olyan vagyona, amely fedezete lehet a sértett kártérítési igényének.

[76] A sértett már a nyomozás során megindította a polgári pert a vele szerződéses jogviszonyban álló Zrt¹-vel szemben, melynek alvállalkozója volt a Terhelt¹ I. r. vádlott által vezetett Kft². Ehhez más jellegű iratokra volt szüksége, mint a nyomozásban terheltként szereplő természetes személyek ellen benyújtható polgári jogi igény érvényesítéséhez. Az

iratok sértett részére történő kiadása nem okozott hátrány a terhelteknek, az ügy érdemére nem volt kihatással.

[77] A Komárom-Esztergom Vármegyei Rendőr-főkapitányság kizárásával az település2-i székhelyű gazdasági társaság tekintetében fennálló szubjektív összeférhetetlenség megszűnt.

[78] tanú27 volt VI. r. vádlott első nyomozati vallomását azzal az indokolással kérték a védők a bizonyítási anyagból kizárni, hogy nem volt jelen a védője, illetőleg lehetősége sem volt részt vennie a kihallgatáson, mert a nyomozó hatóság csak formálisan tett eleget tájékoztatási kötelezettségnek, illetve a kirendelt védő értesítésnek. Ezzel oly mértékben korlátozta a védőhöz való jogát, hogy vallomása nem tekinthető törvényes bizonyítéknak a Be. 167.§ (5) bekezdés szerint [8/2013. (III. 1.) AB határozat]. A védői felvetés kapcsán az alábbi megállapítások tehetők [nyomozati irat V. kötet]: tanú27 terheltet 2018. november 15. napján reggel 8.10-kor állították elő, de őrizetbe vételére csak délután 17.25-kor került sor. A nyomozó hatóság tanú27 védelmére kirendelte dr. Név5 település2-i székhelyű ügyvédet, aki a határozatot 13.40-kor letöltötte. Telefonált 13.47-kor, hogy nem tud megjelenni a szintén Település2-n foganatosítandó gyanúsított kihallgatáson. Tehát nem volt olyan kötelezettsége a nyomozó hatóságnak, hogy az ügyvédre várva halassza a kihallgatást, amit ily módon szabályosan megkezdett 13.52-kor. Ha a védő úgy nyilatkozik, hogy meg kíván jelenni és megjelöli annak legkorábbi lehetséges időpontját, akkor lett volna köteles a rendőrség ennek a kérésnek helyt adva halasztani a kihallgatást. tanú27 tudomásul vette, hogy a kirendelt védő nem tud részt venni, megkapta a pontos figyelmeztetést a jogairól, nem hivatkozott rosszulésre, éhségre, álmoságra stb., bármely akadályozó tényezőre, hanem vallomást tett. A jegyzőkönyv szerint ez 16.04-ig tartott.

[79] tanú27 sem az előállítása során, sem a kihallgatás előtt nem jelezte, hogy lenne meghatalmazott védője, melyet kizárólag Terhelt1 I. r. vádlott védője állított a fellebbezése indokolásában. A későbbi védőjének, dr. Név6nak 2018. november 16. napján adott meghatalmazást. Folytatólagos gyanúsított kihallgatására 2020. augusztus 11. napján került sor a meghatalmazott védő részvételével.

[80] A nyomozás meghosszabbítására az első gyanúsított kihallgatástól számított 2 év elteltén túl is lehetőséget adott a veszélyhelyzet megszűnésével összefüggő átmeneti szabályokról és a járványügyi készütségről szóló 2020. évi LVIII. törvény 201.§ (1) bekezdése, amely kimondta, hogy ha a nyomozás járványügyi intézkedésre vagy az egészségügyi válsághelyzettel összefüggő más okra figyelemmel nem fejezhető be, az ügyészség a Be. 351. § (4) bekezdésében meghatározott határidőt legfeljebb hat hónappal meghosszabbíthatja. Ezért nem volt törvénysértő a 2020. november 27. napján hozott, a nyomozás meghosszabbításáról szóló határozat.

[81] A Komárom-Esztergom Vármegyei Főügyészség 2021. november 12-én nyújtotta be a vádiratot, amely alapján a törvényszék 2022. január 24. napján előkészítő ülést tartott. Ez alkalommal Terhelt1 I. r., Terhelt2 II. r., Terhelt4 IV., Terhelt5 V. r. és Terhelt6 VIII. r. vádlottak a bűnösségüket nem ismerték el és nem tettek beismerő nyilatkozatot. tanú27 VI. r. vádlott bűnösséget a vádirattal egyezően beismerő nyilatkozatát a törvényszék elfogadta, ezt megelőzően tanú28 VII. r. vádlott és az ügyész között létrejött egyezséget jóváhagyta [17.B.230/2021/27/I/II. és 27/II. számú végzések]. Terhelt3 III. r. vádlott sem ismerte el a

bűnösségét, ezért a bíróság megkezdte hat vádlottra a tárgyalást, míg tanú²⁷ és tanú²⁸ tekintetében 2024. január 24-én ügydöntő határozatot hozott [17.B.48/2022/2.].

[82] Ezt követően az elsőfokú bíróság nagyon széleskörű bizonyítást folytatott, mely eljárása során perrendi hibát nem vétett. Kihallgatta a terhelteket, vallomásaikat eléjük tárta. Kihallgatta valamennyi indítványozott tanút, még más tanúk vallomását felolvasással tette a tárgyalás anyagává. Részletesen ismertette a nyomozás, majd a bírósági eljárás során keletkezett releváns okiratokat, tovább a leplezett eszköz használatával beszerzett közleményeket.

[83] Elutasította szakértő¹ szakértő meghallgatására vonatkozó indítványt, mivel a vádirat sem tartalmazta a szakértői véleményt, mint bizonyítékot, illetve az ügyész a szakértő véleményére nem alapozott.

[84] A védelem által felsorolt alábbi szabálysértések nem valósultak meg:

[85] A törvényszék a Be. 430.§ (1) bekezdésében írtak szerint engedélyezte, hogy a IV-V. r. vádlottak a tárgyalás további szakaszában távol maradjanak [84-es jkv. 2. oldal]. Terhelt⁴ IV. r. vádlott 2022. november 27. napján kelt írásbeli vallomását az elsőfokú bíróság ezt követő tárgyaláson ismertette, amikor a terhelt nem volt jelen [106-os jkv 2. oldal]. Ezzel nem sértett eljárási szabályt, mivel a IV. r. vádlott a nyilatkozata utolsó mondatában kifejezetten úgy nyilatkozott, hogy „én ennél többet nem tudok és nem is akarok elmondani, kérdésekre sem szeretnék válaszolni” [94-es számú utóirat]. Ilyen módon jelezte, hogy továbbra sem kíván a tárgyaláson részt venni, a bíróság sem tartotta szükségesnek ismét kötelezni a tárgyaláson való jelenlétre. Az sem perrendi hiba, hogy nem hozott végzést, miszerint ismét hozzájárul Terhelt⁴ IV. r. vádlott távolmaradásához. A védő eljárási kifogása tehát alaptalan volt, de el is veszíti a jelentőségét a IV-V. r. vádlottat érintő abszolút hatályú eljárási hiba miatt, amely megghiúsítja az érdemi felülbírálatot az ő relációjukban.

[86] A vádirat Be. 422.§ (1) bekezdésében foglalt törvényes elemek és a (2) bekezdés szerinti kellékek hiányára való hivatkozás a védelem részéről téves és szövegértési problémára utal.

[87] A vádmódosítás alapját képező, tanú²⁴ által vett minták alapján készült mérési jegyzőkönyv benyújtásával, illetve annak el nem utasításával kapcsolatos sérelem sem alapos. A dokumentum valóban 2018. március 27. napján kelt, melyet a sértett jogi képviselője 2022. szeptember 26. napján küldött meg az elsőfokú bíróság részére. A bizonyítási indítványok előterjesztésére köteles, illetve jogosult ügyészség ekkor szerzett róla tudomást. A tárgyalás előkészítése után a Be. 520.§ (1) bekezdése értelmében az (5) – (6) bekezdésben meghatározott jogkövetkezmények nélkül az ügyészség, a vádlott és védő terjeszthetnek elő bizonyítási indítványt (a sértetti jogi képviselő ezen felsorolásban nem szerepel), amelyet még akkor sem kötelező elutasítania a bíróságnak, ha az előterjesztő nem valószínűsíti az előkészítő ülés utáni tudomásszerzést. Az elsőfokú bíróságot tehát ilyen mulasztás nem terheli.

[88] Ennek a bizonyítéknak és azon alapuló vádmódosításnak utóbb nem is volt jelentősége, mivel azt a törvényszék nem fogadta el.

[89] Az elsőfokú bíróság kimerítően indokolta az ítélet [83] – [92] bekezdéseiben, hogy tanú27 és tanú28 vallomásai közül miért a nyomozás során tett első előadásukat tartotta elfogadhatónak. A másodfokú bíróság fentebb kifejtette, hogy miért nem lehet a bizonyítékok közül tanú27 első nyomozati vallomását kirekeszteni. Kétségtelen, hogy a folytatólagos gyanúsított kihallgatásai, majd tanú pozícióban, a tárgyalás későbbi szakaszában mindketten megváltoztatták a terhelő vallomásukat, de ez nem jelenti azt, hogy az előkészítő ülésen tett beismerő nyilatkozatukat nem fogadhatta volna el a törvényszék. Ezek a bűnösséget beismerő nyilatkozatok megfeleltek a Be. 504.§ (2) bekezdésében írt kritériumoknak, mely körülményt a másodfokú bíróság is hivatalból vizsgált, amikor a Tatabányai Törvényszék 17.B48/2022/2. számú – tanú27 és tanú28 vonatkozásában hozott - ítéletét az ügyész fellebbezése folytán tanú27val szemben felülbírált [Győri Ítéltábla Bf.III.41/2022/5. számú ítélete].

[90] A fentiek alapján megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság - nagyon aprólékos, minden részletre kiterjedő, a terheltek védekezését is maradéktalanul ellenőrző bizonyítási eljárás során – eleget téve a védelem szinte minden bizonyítási indítványának, az ügy ténybeli és jogi megítélését megalapozó bizonyítékokat feltárta.

[91] Az indokolási kötelezettségét kifejezetten színvonalasan és messzemenően teljesítette, amikor az ítélet 13-34. oldalán a vádlottak vallomásait részletesen összevetette egymással, továbbá a kihallgatott elítéltek és más tanúk nyilatkozataival, az okirati bizonyítékokkal, a lehallgatás anyagával, majd magyarázatát adta, hogy az I-II. és VIII. r. terheltek tagadásával szemben miért Terhelt3 III. r., Terhelt4 IV. r., Terhelt5 V. r. vádlottak, tanú27 és tanú28 volt vádlott-társak, továbbá az okiratok, illetve egyes tanúvallomások és különös tekintettel a lehallgatási anyag egybehangzó adataira alapította az ítéleti tényállást.

[92] Anélkül, hogy a színvonalas bizonyítékértékelést a másodfokú bíróság fölöslegesen megismételné, az alábbiakat emeli ki a védők azon alaptalan felvetésére, miszerint Terhelt1 I. r., Terhelt2 II. r. és Terhelt6 VIII. r. vádlottak bűnösségét semmilyen közvetlen bizonyíték nem támasztja alá.

[93] tanú27 és tanú28 elítéltek - a fent írtak alapján törvényesen felvett - nyomozati vallomásait, továbbá Terhelt3 III. r., Terhelt4 IV. r. és Terhelt5 V. r. vádlottak tényfeltáró nyilatkozatait teljes mértékben alátámasztják a lehallgatási anyag adatai, amelyek a védelem által sem vitatottan szabályos eljárás keretében beszerzett bizonyítékok. Az elsőfokú bíróság az ítélete [121] bekezdésében tett utalásokon túl az alábbi tények derülnek ki a közleményekből, melyeket az elsőfokú bíróság tárgyalás anyagává tett [111-es jkv. 2. oldal].

[94] Terhelt3 III. r. vádlott telefonjának lehallgatását 2018. július 30. napjának 14 órájától 2019. október 27. napjának 14 órájáig engedélyezte Tatabányai Járásbíróság a 2018. július 30. napján kelt KT30./1/2018.TÜK. számú végzésével, majd ezt meghosszabbította 2019. január 24. napjának 14 órájáig [nyomozati irat III. kötet]. Ténylegesen 2018. november 10. napjáig történt a leplezett eszközök igénybevétele. Ez idő alatt Terhelt3 III. r. vádlott 24 esetben folytatott releváns beszélgetést Terhelt1 I. r. vádlottal, továbbá tanú27 és tanú28 elítéltekkel.

[95] A 2018. szeptember 30. napján este 18.36-kor folytatott beszélgetésben Terhelt1 I. r. vádlott hívta és tegeződve, minden előzetes magyarázat nélkül megkérdezte Terhelt3et, hogy „hogyan állunk az idén”. Erre a III. r. vádlott válaszolta, hogy egyedül maradt, Név3ék leléptek, a helyükre senkit nem vettek fel. Elmondta, hogy hétfőn milyen a beosztása, ami csak abban az esetben érdekelhette az I. r. vádlottat, ha valamilyen üzlete bonyolítottak egymással. Erre ki is tért az I. r. vádlott, amikor közölte, hogy „szárazat rakunk a hátuljába” a teherautónak. A III. r. vádlott óvatosságra figyelmeztette Terhelt1t, hogy „nagyon nyomoznak, nagyon néznek”, tanú24 ellenőrzi a munkáját, ezért türelmesnek kell lenni. Az I. r. vádlott rákérdez, hogy nem tud-e az ismerősei közül valakit bevinni maga mellé mintavevőnek, mire a III. r. vádlott közölte, hogy ennyi pénzért nincsen senki, főleg, ha emellett „nincs üzlet”. Terhelt1 megnyugtatta, hogy „üzlet, az lesz”, kell lennie, mert különben nem szállítanak. Az I. r. vádlott unszolására a III. r. vádlott vállalkozik, hogy „megcsinál egyet vagy kettőt”, majd vár, hogy mi lesz belőle. Terhelt1 rákérdezett a részletekre, hogy akkor hogyan küldjék a szállítmányokat? Kettőt-hármat, amikor Terhelt3 van szolgálatban és utána még hármat?

[96] Öt perc múlva, 18.41-kor a III. r. vádlott visszahívta Terhelt1t és megbeszélte vel, hogy neki délután lenne jó, ha küldené a szállítmányokat, mert délelőtt ott van mindenki. Az I. r. vádlott mondja, hogy majd puhatolózik.

[97] Ezt követően 2018. október 1-én Terhelt3 felhívta Terhelt1t és megmondta, hogy aznap „hármát tud megcsinálni”. „Egyet legalább szárazat, hogy lássa az ízé.” Terhelt1 mondta neki, hogy „száraz megy egyfolytában”. Terhelt3 figyelmezteti, hogy vele lesz egy olyan bennfentes ember, akinek a jelenlétében nem mer variálni. Közli, hogy még szerdán és csütörtökön lesz mintavevőként szolgálatban, a jövő hetet meg majd megbeszélük.

[98] A 2018. október 3. napján folytatott beszélgetésben Terhelt3 kérdezte Terhelt1t, hogy aznap hogyan szállítanak, mert megpróbálna hármat ma, holnap négyet vagy fordítva. Terhelt1 válaszolta neki, hogy Laci (tanú27) tudja a napi programot, őt kell kérdezni. Tegnap, amikor Név7 nem dolgozott, csak jót vittek, szárazat, amit a III. r. vádlott helyeselt, mert így láthatták a jó minőségű szállítmányt azok, akik ellenőrzik a mintavételt. Terhelt3 elmondja, hogy a tegnapelőtti szolgálatban megcsinált három manipulált szállítmányt. Ezt az I. r. vádlott meglelégedéssel nyugtázta.

[99] A beszélgetést követően Terhelt3 8.43-kor felhívta tanú27t, hogy az I. r. vádlottal folytatott egyeztetés alapján tőle érdeklődjön a várható napi szállításról. Az előző napi, távollétében történt szállításról elmondta neki tanú27, hogy be volt keverve az anyag, nem tűnhetett fel e különbség, akárhová nyúlt a mintavevő. Itt megerősítette, hogy az előző műszakban megcsinált „hármát a hátuljából” és aznap, illetve holnap megint „lekapja a szárazat a hátuljából, ha ott van”. Megegyeznek, hogy Terhelt3 még tíz szállítmányt megcsinál a héten, hogy kedvező eredmény szülessen.

[100] A szállítást követően 11.08-kor Terhelt3 újra felhívta tanú27t, hogy vasárnap (Pisti) Terhelt1 elmondta neki, hol lesz a jó minta a hétfői szállításokban. Ekkor a megbeszélte helyről vett száraz minta nedvességtartalma 19 %-os lett, a többi 20, illetve 30 % feletti. Ha holnap hoznak anyagot reggel 6 és 9 között, akkor az olyan legyen, hogy tanú24 fogja ellenőrizni és a nedvességtartalom ne legyen 20 % fölött, a lebukásveszély elkerülése végett.

[101] Másnap, azaz október 4-én 10.07-kor Terhelt3 III. r. vádlott elmondta tanú27nak, hogy az előző napi instrukciókhoz képest valamit nagyon nem jól csináltak, mert a reggeli szállítmány nedvességtartalma átlagosan 40 % volt. tanú27 elmondta neki, hogy nem érti, mert száraznak kellett volna lennie, valószínűleg megázott. A III. r. vádlott bosszankodott rajta, mert így Név7 rossz eredményeket mért és Terhelt1 ezt őrajta fogja számonkérni. tanú27 megnyugtatta, hogy majd ő tisztázza ezt a főnökével.

[102] Az október 8-án, 10 órakor folytatott beszélgetésben Terhelt3 III. r. vádlott és tanú27 annak a hétnek a programjáról egyeztettek, hogy a III. r. vádlott mikor van beosztva. tanú27 megígérte, hogy próbál szárazat küldeni, de Név6 csinálgassa ezt is, meg a „betárazottat” is. Név10 megígérte, hogy megcsinál négyet, utána még hármat, hármat. Azon a reggelen már négy szállítmány bement, amik jobbak voltak. Még jön négy, köztük „becenév1” és még három, szintén beavatott sofőr, akiket a III. r. vádlott névről is ismert. Ezért vállalta, hogy azt a négy szállítmányt aznap megcsinálja, vagyis manipulálja a mintavételt.

[103] A 2018. október 9. napján 8.43-kor folytatott beszélgetésben tanú28 elítélt hívta fel Terhelt3et, hogy vállalja-e a közreműködést másik szállító (Terhelt2 II. r. vádlott) által küldött anyag manipulálásában is. A III. r. vádlott azt válaszolta, hogy nem akarja elvenni a közvetítéssel járó előnyt Név8-tól, de muszáj közvetlenül kapcsolatba lépnie vele, hogy tudja figyelmeztetni, ja nem alkalmas a szállítás, mert nem tud segíteni a hamis mintavételben.

[104] A 2018. október 16. napján, délután 16.40-kor folytatott beszélgetésben tanú27 és Terhelt3 egyeztettek a küldendő szállítmány minőségéről, mert az aznapi túl száraz lett; 13-17 %. Közben megváltozott Név6 heti beosztása, de tanú27 biztosította, hogy akkor is fizet neki; beküldi délelőtt a járandóságát.

[105] tanú28 és Terhelt3 III. r. vádlott 2018. október 28-án is beszéltek, amikor Név8 arról tájékoztatta a III. r. vádlottat, hogy „vinne neki valamit”. Megegyeztek, hogy másnap reggel találkoznak bent a munkahelyükön, Terhelt3 kocsijánál.

[106] Október 29- én arról tájékoztatta Terhelt3 III. r. vádlott Név8 Név12, hogy kapott egy új munkatársat, aki karbantartó volt a rendőrségen, vagyis óvatosnak kell lenniük.

[107] Terhelt1 I. r. vádlott, illetve tanú27 telefonjára 2018. október 10. napjának 14 órájától 2019. január 7. napjáig engedélyezte a bíróság a lehallgatást.

[108] tanú27 2018. október 12-én 10.59-kor hívta Terhelt6 VIII. r. vádlottat azzal, hogy „becenév2” helyett „rendezze” le a dolgot, amit majd vele Név11 fog rendezni. Ezek után tanú27 hívta Terhelt3et azzal, hogy „összeállt a kép, becenév1 fog menni és rendezni”. Név10 közölte, hogy „megcsinált mindent mára”. Majd azt is elmondja Név9-nek, hogy „jövő héten ő lesz a délelőtti” és „hetente csak tízet csinál meg”.

[109] Október 12-én éjfél után Terhelt6 VIII. r. vádlott telefonon hívta tanú27t és beszámolt arról, miszerint leürített, minden rendben volt. tanú27 kérdezte, hogy jó volt-e (az anyag),

mire a VIII. r. vádlott válaszolta, hogy „nagyon kérges volt”. Erre Név⁹ megjegyezte, hogy „ennyi pénzért ennyit kapnak”.

[110] tanú²⁷ 2018. október 16-án smst küldött a jakabszállási kolléganőjének, hogy „ha van száraz apríték a telepen, tegyél kérlek az autó végébe”, mivel előtte egyeztetett a szolgálatban lévő Terhelt³ III. r. vádlottal.

[111] A fent részletezett telefonbeszélgetések önmagukban is kétséget kizáróan alátámasztják a bűnösségét tagadó Terhelt¹ I. r., Terhelt² II. r. és Terhelt⁶ VIII. r. vádlottak részvételét a bűncselekmény sorozatban, melyet a vádlott-társak, a jogerősen elítélt tanú²⁷ és tanú²⁸ nyomozati vallomásai és részleteiben a tanúk nyilatkozatai egymást kiegészítve tártak fel.

[112] A csalás bűncselekménye tekintetében keletkezett kár összecszerűségére nézve az elsőfokú bíróság nem fogadta el az tanú²⁴ mérésin alapuló jegyzőkönyvet, melynek indokát adta az ítélet [139] bekezdésében. A kár bekövetkezte azonban nyilvánvaló és az is, hogy nem érte volna meg Terhelt¹ I. r., illetve Terhelt² II. r. vádlottnak milliós nagyságrendű kenőpénteket fizetni a sértett alkalmazottainak, ha nem értek volna el ennél jóval magasabb jogtalan hasznot a beszállított faapríték nedvességtartalmának – minták manipulálása útján történő – csökkentésével. Az önmagában is rendszeres bevételi forrást jelentő előny volt, hogy huzamos ideig szerződött beszállítói voltak a Kft¹-nek és ezt a jogviszonyt a sértett nem mondta fel a rossz minőségű faanyag miatt.

[113] A sértett hamis mintákkal való megtévesztésével pontosan meg nem határozható, de legalább 50.001, de legfeljebb 500.000 forint összegű kár keletkezett.

[114] A fent írtakból kitűnik, hogy az I-III. és VIII. r. vádlottat érintő védelmi fellebbezések sem a felmentés, sem az eltérő minősítés – a bünszövetség és üzletszerűség mellőzése - megállapítása irányában nem foghattak helyt.

[115] Az elsőfokú bíróság a törvényesen beszerzett bizonyítékok logikus és teljes körű értékelésével – a védelem állításaival ellentétben - megalapozott tényállást állapított meg.

[116] A tényállást nem teszi felderítetlenné a bizonyítási indítványok elutasítása sem, melynek indokait az elsőfokú bíróság részletesen kifejtette az ítélet [128] – [130] bekezdéseiben.

[117] A fellebbezések indokolásában kifejtett bizonyítékértékelés volt szelektív, amely kizárólag a terhelték által hivatkozott dokumentumokra, vallomásokra alapozva az irányadó jogszabályok téves értelmezésével kívánta alátámasztani felmentés irányában kifejtett érvelést.

[118] A védelmi jogorvoslatok írásbeli indokolásaiba foglaltak valójában a bizonyítékok felülmérlegelése, ami a büntetőeljárásban kizárt, mert ha a tényállás megalapozott, még a felmentő határozat érdekében sem lehet eltérő tényállást megállapítani, pusztán a bizonyítékok eltérő értékelésével [BJD7761. 8377., Kúria Hkf.1.1 86/2021/12.].

[119] A Be. 593.§ (1) bekezdés a/ pontja szerint, az iratok tartalma alapján, csupán az alábbi helyesbítéseket kell tenni:

[120] A tényállás [34] bekezdése úgy módosul, hogy Terhelt1 I. r. vádlott idősebb gyermeke nagykorú, de nappali tagozatos középiskolai tanuló, ily módon továbbra is tartásra szorul. Az I. r. vádlott egyedül neveli a kiskorú gyermekét, mivel a gyermek édesanyja betegsége miatt nem tud róla gondoskodni.

[121] A vagyoneklobzás ténybeli alapjául szolgáló megállapításokat az ítélet [15] és [16] bekezdésében írtak szerint, mint a vádlottak személyi részéhez tartozó tényállás részének kell tekinteni.

[122] Az ítélet helytelenül tartalmazza mindenütt a sértett megnevezését, amely sértett1 helyett minden esetben Kft1.

[123] Az ügyben érintett gazdasági társaságok neve elírás folytán az alábbi helyeken igényel korrekciót.

[124] a [7] bekezdésben a Zrt1. helyett Zrt1.

[125] az [52] bekezdésben Zrt1 neve. helyett Zrt1.

[126] a [86] bekezdésben Zrt1 neve2. helyett Zrt1.

[127] a [91] bekezdésben Zrt1 neve2. helyett Zrt1.

[128] a [98] bekezdésben Zrt2. helyett Kft1.

[129] a [102] bekezdésben a Zrt1. helyett Kft1.

[130] a [102] bekezdésben a Zrt2. Kft1.

[131] a [116] bekezdésben Zrt1 neve2. helyett Zrt1.

[132] a [126] bekezdésben Zrt2. helyett Kft1.

[133] a [134] bekezdésben Zrt1. helyett Kft1.

[134] A jogi indokolás [138] bekezdése helyesen: „Az is minden kétséget kizáróan megállapítható, hogy Terhelt3 III. r., Terhelt4 IV. r. és Terhelt5 V. r. vádlott a manipulálással gyakorlatilag tévedésbe ejtette a *Kft1-t*, hiszen a *Zrt1.* a Kft2, illetve az Kft3-vel szemben fennálló szerződéses kötelezettsége alapján fizetett a beszállított szállítmányért, faaprítékért

ezen cégeknek, azonban a szerződésben megállapított fizetési mód vonatkozásában került megtévesztésre a III., IV., és V. r. vádlottak által, hiszen egy nagyon lényeges adatot, a nedvességtartalmat változtatták meg ezen vádlottak az eredeti, a valós nedvességtartalomhoz képest. Így nyilvánvaló, hogy ezen megtévesztésre szolgáló adat alapján a *Kft1.* tévedésbe került, hiszen nem a valós adattal számolta ki a *Kft2.*, illetve az *Kft3.* felé fizetendő vételárat.”

[135] A [139] bekezdésben Név9 helyett *Kft1.* a helyes megnevezés.

[136] Az így kiegészített és helyesbített tényállás immár teljesen megalapozott és a Be. 593.§ (3) bekezdése szerint a másodfokú elbírálás során is irányadó volt.

[137] A helyes tényállásból a törvényszék okszerűen következtetett a vádlottak bűnösségére, és a terhükre megállapított bűncselekmények minősítései - Terhelt2 II. r. vádlott korrupciós cselekményét kivéve - megfelelnek az anyagi jog szabályainak.

[138] Terhelt2 II. r. vádlott terhére rótt korrupciós bűncselekmény tekintetében osztotta a táblabíróság az ügyész azon álláspontját, miszerint a II. r. vádlott az irányadó tényállás szerint tanú28 elítéltet [53], Terhelt4 IV. és Terhelt5 V. r. vádlottakat [56], valamint Terhelt3 III. r. vádlottat is [56] személyesen kérte meg készpénz fizetésének ígéretével a manipulált mérésre. Ezért a II. r. vádlott terhére 4 rb, folytatólagosan, üzletszerűen és bünszövetségben elkövetett vesztegetés büntette állapítható meg a Btk. 290.§ (1) bekezdése és (3) bekezdés a/ pontja szerint.

[139] Az ítélet [141] bekezdésében indokolt bünszövetség mint minősítő körülmény alapját képező vádlotti cselekvőseget az irányadó tényállás tartalmazza. Terhelt6 VIII. r. vádlott esetében a [49] bekezdésben írta körül az elsőfokú bíróság, hogy milyen módon kapcsolódott közvetítői magatartása - Terhelt1 alkalmazottjaként, ezen belül tanú27 beosztottjaként - a bűncselekményeket tettesként megvalósító Terhelt3hez, illetőleg rajta keresztül a Név3 fivérekhöz. A VIII. r. vádlott sofőr volt, aki rendszeresen vitt faapríték szállítmányokat abban a tudatban, hogy a teherautó meghatározott helyéről kell mintát vetetni az Erőmű alkalmazottainak, illetve a külön zacskóban tárolt száraz mintát át kell adni nekik. A lehallgatott telefonbeszélgetésekből egyértelműen kiderül, hogy a VIII. r. vádlott teljes mértékig be volt avatva a folyamatba, ismerte annak résztvevőit, tudta, hogy mi a feladata, ha ő szállít. Ezért is bízta meg egy alkalommal a főnöke, hogy a pénzes borítékot adja át Terhelt3 III. r. vádlott részére.

[140] A bünszövetségben történő elkövetés megállapítása tehát törvényes az ő estében is, azzal együtt, hogy a VIII. r. vádlott bűnsegédi alakzatban valósította meg a szervezett bűnelkövetésben a közreműködést.

[141] Jelen ügyben az üzletszerűség tárgyi és alanyi feltételei is egyaránt adóttak. Alanyi feltételként annak van jelentősége, hogy a bűncselekményből származó (bármekkora) haszon (saját célú, vagy harmadik személy; gazdasági társaság részére) elérésére törekvésnek egyben át kell fognia az ugyanolyan (vagy hasonló) jellegű bűncselekmény e célból történő ismételt (illetve ismétlődő) elkövetésére vonatkozó akarat elhatározást is. Ezen szándék megállapítására következtetési alapot ad, hogy Terhelt1 I. vádlott *Kft2.* keretében, míg

Terhelt2 II. r. vádlott I. r. vádlott az Kft4. képviselőjében, hosszabb ideig folytatott gazdasági tevékenysége körében követték el a vagyon elleni bűncselekményt, amelyből származott a jogtalan haszon.

[142] Ha a haszon reményében (s egyébként hasznát is realizálva) az ugyanolyan jellegű bűncselekmény közel 2 éven keresztül ismétlődő elkövetése bekövetkezett, akkor e körülményből már következik, hogy a magatartás mögötti szándék az üzletszerű elkövetést is átfogta [39/2007. BK vélemény].

[143] A bűnösségi körülményeket az elsőfokú bíróság nagyobb részt helyesen vette számba. A súlyosító körülmények közé tartozik az I-III.a folytatóság, a társas elkövetés, a bűncselekmények kétszeres minősítése és – helyesen – a többszörös halmazat. Terhelt6 VIII. r. vádlott vonatkozásában mellőzendő az enyhítő körülmények közül a bűnösségre is kiterjedő beismerő vallomás, mivel ilyet nem tett, ellenben javára írandó a bűnsegédi bűnrészesség.

[144] A másodfokú bíróság nem osztotta az ügyész azon álláspontját, hogy a vádlottakkal szemben alkalmazott a szabadságvesztés büntetések további súlyosítása indokolt.

[145] Az elsőfokú bíróság az enyhítő körülmények; különösen az elkövetéstől eltelt hosszabb idő (5 év) messzemenő figyelembevételével, jóval az irányadó - az I., II. r. és VIII. r. vádlottak esetében 4 év 3 hónap, míg III. r. vádlott esetében 7 év - középérték alatt (az ügyész mértékes indítványához képest is rövidebb időtartamban), tettarányosan határozta meg a végrehajtandó, illetőleg a bűnsegéd Terhelt6 VIII. r. vádlott esetében a végrehajtásában próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés büntetések mértékét.

[146] A belső arányosság nem sérült, mivel tanú27 és tanú28 elítéltek más eljárásjogi feltételek között; az előkészítő ülésen tett beismerő nyilatkozatuk elfogadására tekintettel lettek jogerősen marasztalva.

[147] A bűncselekmények jellegére figyelemmel szóba sem jöhetett a vádlottakkal szemben alkalmazott joghátrány további enyhítése, illetőleg Terhelt1 I. r., Terhelt2 II. r. és Terhelt3 III. r. vádlottak tekintetében a szabadságvesztés büntetés végrehajtásának felfüggesztése.

[148] A vádlottak anyagi haszonszerzési cézzalval valósították meg a terhükre rótt bűncselekményeket, továbbá megfelelő vagyonnal, illetve jövedelemmel rendelkeznek, ezért velük szemben a pénzbüntetés kiszabása a törvény erejénél fogva kötelező a Btk. 50.§ (2) bekezdése alapján. A törvényszék a bűncselekmények tárgyi súlyával arányosan határozta meg a napi tételek számát, továbbá a jövedelmi viszonyokhoz igazodó napi tétel összegét a Btk. 51.§ (1) bekezdés szerint.

[149] A súlyosabb bűncselekmény korrupciós jellege folytán a terheltek méltatlanná váltak a közügyekben való részvételre. Ily módon a szabadságvesztés büntetésekhez mértén arányos tartamú közügyektől eltiltás mellékbüntetés alkalmazása szükséges és indokolt velük szemben – a [153] bekezdésben írtakhoz képest helyesen - a Btk. 61.§ (1) bekezdés és a 62.§ (1) bekezdés alapján.

[150] Helyesen rendelkezett a törvényszék a terheltek által őrizetben töltött idő szabadságvesztésbe történő beszámításáról, melynek jogszabályi alapja helyesen a Btk. 92.§ (1) és (2) bekezdése.

[151] Az elsőfokú bíróság Terhelt1 I. r. és Terhelt2 II. r. vádlott vonatkozásában a Btk. 74/A.§ (1) bekezdés g/ pontja alkalmazásával vagyonekobjást rendelt el az I. r. vádlott tulajdonát képező ingatlanra és a II. r. vádlottól lefoglalt pénzösszegre, azzal az indokolással, hogy az ingatlant Terhelt1 a büntetőeljárás megindítását megelőző 5 évben szerezte és ez a vagyon az igazolható jövedelmi viszonyaihoz, személyi körülményeihez képest különösen aránytalan, illetőleg Terhelt2 sem tudta igazolni, miszerint a birtokában lévő pénzösszeget legális úton szerezte. Az általuk felajánlott bizonyítási eszközöket a törvényszék nem fogadta el [ítélet [156] bekezdés].

[152] A másodfokú bíróság nem értett egyet ezekkel a rendelkezésekkel. Az irányadó tényállás szerint Terhelt1 I. r. és Terhelt2 II. r. vádlott nem kapták, hanem adták, illetve küldték a vesztegetési pénzt a mintavevőknek, hogy manipulálják a szállítmányaikból vett mintákat a magasabb vételár elérése érdekében. Számukra a jogtalan anyagi haszon a csalásból származott, mivel az általuk megvesztegetett dolgozók közreműködésével megtevesztették a sértettet a faapríték minősége (nedvességtartalma) tekintetében, hogy nagyobb legyen az az összeg, amennyiért a Kftl. tőlük a szállítmányokat átveszi. Ezzel 50.000 forintot meghaladó, de 500.000 forintnál nem magasabb kárt okoztak. Ebből következik, hogy az általuk elért jogtalan haszon sem haladta meg az 500.000 forintot.

[153] A vagyonekobjás célja, hogy a bűncselekmény elkövetése útján szerzett vagyont vonja el. A Btk. 74.§ (1) bekezdés a/ pontja értelmében vagyonekobjást kell elrendelni arra a bűncselekmény elkövetéséből eredő vagyonra, amelyet az elkövető a bűncselekmény elkövetése során vagy azzal összefüggésben szerzett. Ezen a jogcímen van helye tehát az I. és II. r. vádlottakkal szemben is a vagyonekobjás elrendelésének 500 – 500 ezer forint erejéig.

[154] Értelemszerűen mellőzte az I. r. vádlott tulajdonában lévő Településli lakóingatlanra és a II. r. vádlottól lefoglalt 4.366.000 forintra elrendelt vagyonekobjást.

[155] A Terhelt2 II. r. vádlott tulajdonát képező 4.366.000 forint lefoglalását a Be. 320.§ (1) bekezdés a/ pontja szerint megszüntette, azt a II. r. vádlottnak a 321.§ (1) bekezdése értelmében kiadni rendelte azzal, hogy a Be. 323.§ (1) bekezdése alapján a vele szemben kiszabott pénzbüntetés, vagyonekobjás és bűnügyi költség biztosítására visszatartja.

[156] Egyetértett a másodfokú bíróság az ügyész észrevételével, miszerint a nyomozás során kirendelt szakértől szakértői véleményének költsége nem terhelhető a vádlottakra. Ezt a szakvéleményt a kompetencia hiánya miatt már az ügyészség sem használta fel. Ennek összege 337.065 Ft, (a költségjegyzék 4-5. tételszáma alatt), amelyet az államnak kell viselnie a Be. 574.§ (3) bekezdés alapján. A tanúk utazási költségének összege (69. tételszám) 12.428 Ft, melyet a vádlottak egyetemlegesen kötelesek megfizetni a Be. 574.§ (1) és (4) bekezdés II. fordulata szerint.

[157] Az ítélet egyéb rendelkezései törvényesek.

[158] A fentiekben kifejtettek alapján az ítéltábla a Tatabányai Törvényszék 2023. május 8. napján kihirdetett 17.B.230/2021/112. számú ítéletét Terhelt1 I. r., Terhelt2 II. r., Terhelt3 III. r. és Terhelt6 VIII. r. vádlott vonatkozásában a Be. 606.§ (1) bekezdése alapján a rendelkező részben írt módon megváltoztatta, egyebekben a Be. 605.§ (1) bekezdése szerint helybenhagyta.

[159] A másodfokú bíróság a [93] – [99] bekezdésben írtak szerint körülírt abszolút hatályú eljárási szabálysértés miatt okból az elsőfokú bíróság ítéletét Terhelt4 IV. és Terhelt5 V. r. vádlottak tekintetében a Be. 608.§ (1) bekezdés d/ pontja alapján hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot új eljárásra utasította.

[160] A megismételt eljárás során a védelem kötelező, tehát dönteni kell a jelenleg még meghatalmazással rendelkező védő kizárásáról, illetőleg meghatalmazás vagy kirendelés útján gondoskodni kell törvényes védőről a IV-V. r. vádlottak képviseletére. A IV-V. r. vádlottak meghallgatását vagy vallomásaik felolvasását [Be. 633.§ (5) bekezdés] követően a kizárt védő jelenlétében felvett bizonyítást meg kell ismételni; gyakorlatilag ismételt le kell folytatni a bizonyításnak az érintett vádlottak cselekvőségét érintő részét. A megismételt eljárás során a bizonyítás felvételénél a Be. 633.§ (6) bekezdésben írt könnyítések alkalmazhatók a tanúk kihallgatása helyett a Be. 633.§ (8) bekezdés tükrében. A fent írt eljárási cselekmények elvégzését követően kell dönteni a védelem bizonyítási indítványában foglalt bizonyítás felvételének szükségességéről, vagy az indítványok elutasításáról.

[161] Mindezen bizonyítékokat össze kell vetni a vádlottak vallomásával és valamennyi adat gondos, teljes körű mérlegelését el kell végezni.

[162] Az elsőfokú bíróság a törvényesen és szükséges mértékben lefolytatott bizonyítás után lesz abban a helyzetben, hogy megalapozott tényállást állapítson meg és állást foglaljon a vádlottak büntetőjogi felelősségének kérdésében.

[163] A másodfokú bíróság hatályon kívül helyező és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasító végzése ellen a Be. 627.§ (1) bekezdés b/ pontja, valamint a (3) és (4) bekezdés alapján fellebbezésnek van helye a Kúriához a Be. 628.§ (1) bekezdés b/ pontjára tekintettel.

Győr, 2024. január 24.

Dr. Péntek László sk.
a tanács elnöke

Dr. Vajda Edit sk.
előadó bíró

Dr. Széplaki László sk.
bíró

A Tatabányai Törvényszék 2023. május 8. napján kelt 17.B.230/2021/112. számú ítéletének meg nem változtatott része Terhelt1 I. r., Terhelt2 II. r., Terhelt3 III. r. és Terhelt6 VIII. r. vádlott vonatkozásában 2024. január 24. napján jogerőre emelkedett. Terhelt4 IV. r. és Terhelt5 V. r. vádlott vonatkozásában az ítélet hatályon kívül helyező rendelkezése 2024. február 13. napján véglegessé vált.

Dr. Péntek László sk.

a tanács elnöke